

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de Lege cu privire modificarea unor acte normative
(facilitarea activității mediului de afaceri II)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative a fost elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării în comun cu Ministerul Finanțelor, cu suportul Secretariatului Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru și a donatorilor (PNUD și GIZ).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ sunt costurile pentru agenții economici urmare, în mare parte, reglementărilor care prevăd bariere administrative, cerințe, sancțiuni nejustificate sau depășite. Prin Dispoziția Guvernului nr. 110-d din 7 noiembrie 2022 a fost instituit Grupul de lucru pentru reformarea cadrului de reglementare a activității de întreprinzător: https://drive.google.com/drive/folders/1D563w2GelxrvrC7E_9gbmk-EQ9P_esYm. Grupul de lucru este responsabil de evaluarea cadrului de reglementare în următoarele domenii: inițierea și închiderea întreprinderilor; cerințe obligatorii față de activitatea de întreprinzător; reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător; reglementarea muncii; politica și administrarea fiscală; politica și administrarea vamală; raportarea; controlul de stat; atribuțiile organelor de urmărire penală în domeniul activității de întreprinzător; sancțiuni în raport cu agenții economici; servicii publice; alte servicii esențiale pentru activitatea de întreprinzător (notariale, bancare, utilități și telecomunicații), alte domenii relevante. De asemenea, Grupul de lucru este responsabil de elaborarea și promovarea periodică, prin intermediul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, a modificărilor normative în scopul îmbunătățirii cadrului de reglementare.

Proiectul urmărește în calitate de finalități excluderea barierelor administrative, cerințelor, sancțiunilor nejustificate sau depășite, astfel fiind diminuate costurile pentru agenții economici în activitatea de întreprinzător.

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite sunt expuse mai detaliat în Analiza de Impact asupra proiectului.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu are scopul de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. Totodată, la elaborarea prezentului proiect de lege s-a ținut cont de bunele practici și de legislația europeană în domeniu.

4. Principalele prevederi ale proiectului de Lege și evidențierea elementelor noi:

Principalele prevederi ale proiectului sunt expuse pe domenii după cum urmează:

DOMENIUL VAMAL

1. Se propune modificarea Legii nr.1596/2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice, articolul 4, alineatul (5) cu următorul cuprins: ”Bunurile introduse și scoase de pe teritoriul Republicii Moldova

prin intermediul trimiterilor poștale internaționale sau bagajului neînsoțit se declară în modul stabilit de Serviciul Vamal.”

2. Se propune modificarea Codului vamal (2000), și anume includerea produselor petroliere și GPL în lista produselor admise pentru regimul de antrepozit vamal, în vederea facilitării operării bazelor petroliere și terminalelor de gaz, în calitate de centre de tranzit pentru operațiuni de import-export, stocare, încărcare, descărcare a produselor petroliere și gaz petrolier lichefiat, extinderea listei instrumentelor de garantare a obligațiilor vamale introduse în acest regim vamal provizoriu. Astfel, se propune modificarea art.30 din Codul vamal redacția anului 2000 - includerea produselor petroliere și GPL în lista produselor admise pentru regimul de antrepozit vamal, acestea fiind mărfuri de importanță strategică și cu impact asupra securității energetice a statului. Modificarea art. 127¹ din Codul Vamal, redacția anului 2000, va prevedea excluderea dreptului organului vamal de a accepta garanții bancare doar de la o bancă agreată (serviciul vamal nu are competența de evaluare și calificare a eficienței și competenței băncilor comerciale), astfel vor deveni acceptabile garanțiile emise de orice bancă licențiată din țară (opțional pot fi admise și garanții de la băncile străine).

DOMENIUL FISCAL

3. Se propune modificarea Codului fiscal, articolul 129, punctul 13) unde în definirea termenului de ”restanță” a doua propoziție va avea următorul cuprins: ”Suma neachitată a obligațiilor fiscale în cuantum de până la 500 de lei inclusiv nu se consideră restanță față de bugetul public național.”

4. Instituirea dreptului de deducere a TVA pentru achizițiile de bunuri și servicii efectuate de contribuabili pe bază de bonuri fiscale și care au fost achitate prin intermediul cardului de plată de afaceri (business), dacă valoarea achizițiilor nu depășește 2000 lei inclusiv TVA, precum și asigurarea unei abordări corelative a tratamentului fiscal din perspectiva impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător.

5. Anularea ținerii registrului mașinii de casă și control/imprimantei fiscale (Registrul MCC/IF). Totodată, se propune abrogarea alineatului (3) al articolului 293¹ din Codul contravențional, care prevede sancționare pentru degradarea, pierderea, nimicirea, lipsa registrului echipamentului de casă și de control, legalizat în modul stabilit, pentru înregistrarea cronologică a datelor fiscale stocate în memoria fiscală ori completarea lui neregulată sau incompletă (inadecvată).

6. Digitalizarea raporturilor cu organele fiscale. Se propun ajustări pe tot parcursul Codului fiscal cu scopul de aplicarea rigorilor de digitalizare și comunicare electronică deja aprobate în primul pachet legislativ pe digitalizare (Legea nr.175/2021), pentru interacțiunea cu Serviciul Fiscal de Stat, care presupune utilizarea pe larg a documentului electronic și comunicării la distanță și, corespunzător, eliminarea obligațiilor existente de a aplica doar semnătura olografă sau prezenta unele documente doar pe purtător de hîrtie.

7. Revizuirea procedurii de aplicare a scutirii TVA aferente re-importului în cazul e-Comerțului.

8. Modificarea Codului fiscal și Codului vamal prin eliminarea barierei prin diminuarea a acestor valori de accesare a consiliului de soluționare a disputelor de la 500/250 mii lei la 250/125 mii lei pentru agenți economic/cetățeni. La fel, stabilirea că mediul asociativ în cadrul consiliilor va avea pondere de cel puțin 60% din totalul membrilor.

DOMENIUL REPATRIERII MIJLOACELOR BĂNEȘTI DIN TRANZACȚII

În vederea anulării oricăror restricții privind circulația capitalului, în particular în ceea ce privește obligațiile privind repatrierea mijloacelor bănești (în corespundere cu practicile comunitare), se propune abrogarea Legii nr. 1466-XIII din 29.01.1998.

5. Fundamentarea economico-financiară

Adoptarea prezentului proiect de lege nu va avea ca efect majorarea cheltuielilor bugetare.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Implementarea prevederilor proiectului de lege va necesita ulterior operarea modificărilor/completărilor într-o serie de acte normative subordonate legii. Nu va fi necesar elaborarea unor acte normative noi.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul identificării barierelor în activitatea întreprinderilor în iulie 2022 Ministerul Economiei a anunțat inițierea colectării de propuneri pentru simplificarea interacțiunii organelor de stat cu mediul antreprenorial.¹ Acțiunea a avut și are drept scop simplificarea și raționalizarea procedurilor pentru desfășurarea afacerii, în vederea asigurării implementării celor mai bune practici. Antreprenorii au fost invitați să se expună vizavi de aspecte ale legislației care trebuie simplificate pentru a reduce costurile de timp și bani. În procesul consultativ au participat Consiliul Economic pe lângă Prim-ministru, Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova, Asociația Investitorilor Străini, Camera de Comerț Americană din Moldova (AmCham Moldova), Asociația Businessului European (EBA), Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC (ATIC), Asociația Patronală Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova, Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „Moldova Fruct”, Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”, Asociația Producătorilor de conserve din Moldova „Speranța-Con”, Asociația Producătorilor și Exportatorilor Strugurilor din Moldova, Asociația Patronală a Uniunii Transportatorilor și Drumarilor din Republica Moldova, Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul”, Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”, Asociația Investitorilor din România în Republica Moldova, Clubul Republican al Oamenilor de Afaceri „Timpul”, Centrul de Antreprenariat și Politici Economice, Institutul Național de Cercetări Economice, Asociația Patronală „Asociația Națională a Restaurantelor și a Localurilor de Agreement ”MĂR”, Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Moldova, Asociația Patronală a Subiecților Comerțului Interior ”Pro Biz”, Grupul Contabil Newsm Proiectul „Rural SME

¹ https://particip.gov.md/ru/document/stages/anunt-privind-initierea-colectarii-de-propuneri-pentru-simplificarea-interactiunii-organelor-de-stat-cu-mediul-antreprenorial/9415?fbclid=IwAR0e--9RipJdBcQrYgqYiBmvJfMnlq7PKv4j1wvRkA3bWV_Tp90yCD7KpBo

Policy Support Window – Republic of Moldova Europe, Confederația Națională a Sindicatelor din Republica Moldova, compania Moldcell. Urmare exercițiului de consultare antreprenorii și asociațiile de business au adresat demersuri în scris, fiind invocate un șir de probleme și propuse modificări în carul normativ. În procesul de consultare au fost organizate și un șir de ședințe: EASY BUSINESS Vama: Simplificarea și optimizarea procedurilor vamale (19 septembrie 2022); EASY BUSINESS FISC: revizuirea sistemului sancționator, optimizare procedurilor de raportare etc. în domeniul fiscal (26 septembrie 2022). În cadrul acestor ședințe, de asemenea, au parvenit propuneri de modificare a cadrului normativ în scopul eliminării unor costuri și bariere administrative nejustificate.

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional:

anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege a fost publicat pe portalul particip.gov.md - https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/10694;

proiectul a fost plasat în consultări publice, publicat pe portalul particip.gov.md - https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/10917.

Proiectul a fost prezentat și discutat în ședința din 7 august 2023 organizată pe platforma Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru, în cadrul Grupului de lucru nr. 1 „Eliminarea constrângerilor în activitatea antreprenorială”.

Proiectul va fi remis spre avizare oficială următoarelor autorități publice: Ministerului Finanțelor; Ministerului Justiției; Centrului Național Anticorupție; Agenției de Governare Electronică; Băncii Naționale a Moldovei; Serviciului Prevenirii și Combaterii Spălării Banilor.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de lege va fi supus expertizei anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul de lege nu necesită a fi supus expertizei de compatibilitate.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul de lege va fi supus expertizei juridice.

11. Constatările altor expertize

În scopul implementării principiilor transparenței procesului decizional și respectării intereselor societății și drepturilor întreprinzătorilor, în conformitate cu Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de reglementare a activității de întreprinzător, Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și Hotărârea Guvernului nr.23/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, analiza impactului de reglementare asupra proiectului și proiectul de lege propriu-zis au fost examinate și susținute în ședința Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din data de 8 august 2023.